N°. 2858

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 23 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt boyendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 September.

Bij de beraadslaging in de Eerste Kamer over het adres ten antwoord op de troonrede heeft geene politieke diskussie plaats gehad. Het is blijkbaar dat men zich voorbedachtelijk daarvan heeft onthouden. De gelegenheid daartoe was nogthans aangeboden zoowel door de troonrede als door een amendement, dat de heer Cremers aan het slot van het adres wilde toevoegen. Hij verlangde het adres te sluiten met de verklaring: »Uwe Majesteit zal »niet te vergeefs op onze ondersteuning hebben gerekend." Daartegen kwam op de heer Eysinga, lid der kommissie, die het adres had ontworpen. Hij merkt op, dat zulke verklaring inbreuk zou maken op het beginsel, 'twelk bij de opstelling van het adres had voorgezeten. De kommissie had beoogd de Kamer een onzijdig standpunt te doen innemen. Die onzijdigheid zou door de aanneming van het voorstel des heeren Cremers komen te vervallen. De voorsteller begrijpt zulks, waarom hij zijn amendement intrekt.

De beteekenis van het adres der Eerste Kamer zal dus zijn, dat zij, de Kamer, voor als nog *onzijdig*, dat is, *neutraal* blijft. Wij willen nu over den taalkundigen zin van het woord niet twisten, alhoewel het ons moeijelijk valt te begrijpen wat eene onzijdigheid van de Eerste Kamer tegenover de troonrede beduidt. Maar over de onjuistheid van de uitdrukking heenstappende, veroorloven wij ons de aanmerking dat zij, alhoewel dus oneigenaardig, ten minste zeer zacht gekozen is. Ieder die het adres legt naast de troonrede, kan zich daarvan onmiddellijk overtuigen. Het zal hem aanstonds in het oog springen, dat de *neutraliteit* eene *gewapende* is, die reeds haar [illegible] een beslissend [illegible] aan het *ultimatum* [illegible], door woord en daad kracht bij te zetten. Opmerkelijk is het dat de gansche Kamer zich met die onzijdigheid heeft vereenigd. Men ziet daaruit, dat als de Eerste Kamer zacht is in den vorm, zij niettemin krachtig is in de zaak. Zij is op den waren en goeden weg.

Verder valt nog aan te stippen dat de Kamer, naar aanleiding van een amendement, door den heer Cremers voorgesteld en gewijzigd door den heer van Beeck Vollenhoven, een bijzonder blijk van belangstelling heeft gegeven aan de verwacht wordende voorstellen tot uitbreiding der spoorwegen. De minister van Binnenlandsche Zaken uitgenoodigd daaromtrent eenige ophelderingen te geven, heeft geantwoord: dat de tegenwoordige stand der zaak, hem niet veroorlooft *alle* inlichtingen te geven, die men gaarne zoude verlangen. Voor de groote lijn van Friesland en Groningen is voorloopige koncessie verleend en het waarborg-kapitaal is bereids gestort; het is te verwachten dat deze onderneming gelukkig ten einde zal worden gebragt. Andere aanvragen om koncessie tot den aanleg van spoorwegen zijn aanhangig, maar men is daarmede nog niet zoo ver gevorderd, dat daaromtrent reeds nu eenige mededeeling kan worden gedaan. Z. Exc. verduidelijkt overigens de woorden, nopens dit onderwerp in de troonrede voorkomende, in verband met het door den heer van Rijckevorsel aangevoerde. Deze meende toch, dat er onder de bedoelde werken eenigen zouden kunnen zijn, welke verhooging van schuld konden ten gevolge hebben. Dit is geenszins de bedoeling der Regering en blijkt ook niet uit de bewoordingen der troonrede. Er zal dan alleen ondersteuning aan bijzondere ondernemingen verleend worden, wanneer de toestand der schatkist zulks gedoogt.

Van de bladen, die het ministerie ondersteunen, zijn er ten minste drie, die hunne meening over de gewigtige paragrafen der troonrede uitspreken, het *Zondagsblad*, het *Goudsch Kronijkske* en de *Kerkelijke Courant*. Terwijl de overige ministeriëele organen, het *Residentie-blad*, de *Fakkel* en de *Waakzaamheid*, betreffende die paragrafen een voorzigtig stilzwijgen in acht nemen en zich hun oordeel voorbehouden, geven de drie eerstgenoemde bladen dan toch eindelijk den indruk terug, welken de bedoelde paragrafen op hen gemaakt hebben.

Het *Zondagsblad* is er over in verrukking en slaat den toon der dithyrambe aan. Vraag hem niet, dat hij eene kalme beoordeeling, steunende op gezonde redeneering, uitbrenge; of dat hij zijne geestdrift regtvaardige, door het raadselachtige te verklaren wat, naar veler schatting, den meest beteekenenden plaatsen der troonrede aankleeft: die zijne dichterlijke vervoering niet deelen kunnen — voor hen zingt hij niet, hen veracht hij; ze zijn profanen in zijn oog, en erger nog. En, na hun haastig, in 't voorbijgaan, een: *odi profanum vulgus et arceo*, toegebeten te hebben, zet hij zijne onnaspeurbare vlugt voort door 't zwerk op zijn snelgewiekt pegaasje. Wenschen wij het *Zondagsblad* toe, dat zijn uitstapje hem geene teleurstelling bereide.

Het *Goudsch Kronijkske* zijnerzijds is, daarentegen, geheel *terre à terre*. Zóó zelfs, dat het moeijelijk is uit zijne woorden tot zijne ingenomenheid met de bedoelde paragrafen der troonrede te besluiten. Het verwachtte er ook niet veel van; waarom het dan ook vroeger reeds besloot, »de pen een tijdlang [vier weken lang] te laten rusten." En of nu zijne »vrees," zijne angstige verwachting vervuld zijn? Men leze wat het schrijft:

»Het was te voorzien, dat de Troonrede geene woorden zou bevatten, die al dadelijk als zoovele twistappels, door de verschillende partijen zouden kunnen worden opgevat.

»Wij gaven dit reeds bij eene vroegere gelegenheid te kennen en in zoover getuigt dit stuk van omzigtigheid. Hetgeen daarin voorkomt nopens het openbare onderwijs is dan ook slechts eene uitbreiding en bevestiging van hetgeen namens den Koning bij de Sluitingsrede van 5 Julij is gezegd.

»Maar er zal, in de tegenwoordige zitting gevolg worden [illegible] gebragt en er doet zich [illegible] kelijke voor dat niet het lager onderwijs alleen zal worden geregeld, maar dat de aan te bieden wetten zullen strekken ter gelijktijdige regeling van de drie takken van openbaar onderwijs.

»Dit is veel, zeer veel, moge het maar niet te veel zijn. Niet dat eene zamenhangende regeling van het geheel ons niet zou toelagchen; integendeel wij achten dit eene zeer gelukkige gedachte, te meer omdat de Koning ook wenscht dat aan den eisch der wetenschap worde voldaan. Maar de vraag is, of zij in de gegeven omstandigheden zal kunnen worden gerealiseerd?"

Ziedaar alles! En, inderdaad, minder van de troonrede te zeggen, zonder er geheel van te zwijgen, ware wel onmogelijk.

En dat weinige dan nog, wat het *Kronijkske* er van zegt, moet het als eene lofspraak of als een kritiek aangemerkt worden? Die er eene lofspraak in lezen kunnen, moeten er dat volstrekt in willen vinden: die met onbevangen oogen leest, zal tot de konkluzie moeten komen, dat het *Kronijkske*, »op zijn onpartijdig standpunt," weinig ingenomen is met het Regerings-manifest. Het eenige toch, wat het *Kronijkske* toelacht, is, dat de gelijktijdige regeling van de drie takken van openbaar onderwijs zal voorgesteld worden; dat acht het »eene zeer gelukkige gedachte, te meer omdat de Koning ook wenscht, dat aan den eisch der wetenschap worde voldaan." Alsof het, behoudens den eerbied, te veronderstellen ware, dat de Koning wenschen kan, dat aan den eisch der wetenschap niet voldaan werd! Niettemin vraagt het — en die vraag drukt eene twijfeling uit en die twijfeling is eene blaam! — of de gelijktijdige regeling der drie takken van openbaar onderwijs »in de gegeven omstandigheden zal kunnen worden gerealiseerd?"

Wat de *Kerkelijke Courant* van de troonrede denkt, geeft zij te kennen in de volgende woorden:

»Gewigtiger woorden zijn in eenige jaren door den Koning niet gesproken dan deze en tevens geene woorden, die zoo door iederen welmeenenden Nederlander moeten beaamd worden, dan deze.

»Maar zijn ze gewigtig en den Koning ten volle waardig, zijn ze met uitstekende wijsheid gekozen, om uit te drukken wat het gouvernement wil, zonder dat die uitdrukking iemand zelfs in de verte beleedigt — zij hebben tevens eene zeer zware taak op de schouders van het nieuwe ministerie gelegd.

»»Christelijk onderwijs dat aan den eisch der wetenschap voldoet en het beginsel der volkseenheid huldigt."

»Wij wenschen van ganscher harte, dat de wensch des Konings, die zooveel schoons geven wil, moge worden vervuld en wij zien er, wat ons betreft, de mogelijkheid van in; wij gelooven, dat het onderwijs christelijk kan zijn en allen voldoen, *met uitzondering van de Israëlieten*. Wij erkennen algemeen christelijke beginselen bij roomsch en onroomsch en toch — wij voorzien groote moeijelijkheid en veel bezwaar; wij hebben reeds de aanmerkingen gehoord, op 's Konings woorden gemaakt en daar zullen er velen nog volgen.

»Mogte slechts bij den wensch des Konings de wensch zich voegen van de vertegenwoordigers des volks, om tweespalt en verdeeldheid tegen te gaan en te weren, dan was 't mogelijk, wat nu schier onbereikbaar schijnt! Mogt een ieder, die zitting heeft in de vergadering der volksvertegenwoordiging, niet worden gedreven door eigenliefde of partijzucht, maar door liefde voor waarheid, voor Vaderland en Koning, dan zou een gemeen overleg ook een gemeen goed tot stand helpen brengen.

»Maar wanneer de diskussie in de Tweede Kamer een strijd wordt over personen, wanneer de Tweede Kamer het koninklijk prerogatief, om ministers te ontslaan en te benoemen, gaat bespreken, wanneer vooringenomenheid tegen 's Konings keuze de oogen verblindt, om het goede te zien, dan zal de edele wensch des Konings nooit kunnen vervuld worden, zonder dagen van moeite en zorg, waarvoor God Nederland beware!"

't Is alles fraai en wel. Maar wij wenschten wel eens te vernemen op welke wijze de *Kerkelijke Courant* een christelijk onderwijs voor allen, ook voor Katholieken [illegible] geschikt, mogelijk acht. De Israëliten — zij schijnt er [illegible] dat zij onvoldaan blijven en dat op hunne regten niet meer gelet worde. Doch meent zij dat de Katholieken zouden kunnen berusten in eene weder-invoering van dat noodlottige zoogenaamde algemeene Christendom in de school, dat in zich zoo zeer verwerpelijk is en waarvan zij de verderfelijke vruchten eenmaal geproefd hebben?

Men schrijft uit Londen het volgende aan de *Amsterdamsche Courant*, wat een flaauw denkbeeld kan geven van den godsdienstigen toestand van het talrijkst gedeelte der bevolking dier wereldstad:

»De aanvallers der christelijke leer (in Victoriapark) waren, naar het blijkt, elf leden der vereenigingen tot ontwikkeling van beschaving bij de arbeidende klassen! Hunne ergerlijke taal is door sir Benjamin Hall (den minister) tot voorwendsel gebezigd om het prediken in het park te verbieden, in strijd met regt en billijkheid! De wet bevat eene strafbepaling voor godslasterlijke taal in het openbaar of aanranding der Heilige Schrift, en de toepassing van deze wet was de pligt [illegible] ministers, die echter de overtreding [illegible] door een verbod tegen [illegible] en zich bereid verklaarden om [illegible] door vertoog op den goeden weg te brengen. Men moet in deze zaak niet uit het oog verliezen, dat het stelsel om in de open lucht te prediken geen sekte-maatregel maar een besluit is van de meest geachte geestelijken te Londen, zoowel anglikanen als dissenters, die zich deswege vereenigden. Reeds vroeger heeft men beproefd dit te beletten, door de bewering dat er zich vele zakkerolders onder de toehoorders bevonden. »Zijn er dieven onder mijn gehoor," antwoordde een der sprekers, toen de policiedienaar trachtte hem te doen zwijgen door deze mededeeling, »zijn er werkelijk zakkerolders tegenwoordig, welnu, des te beter, dit zijn juist de lieden die ik wensch te verbeteren."

Om dit in de open lucht prediken wel te kunnen beoordeelen, dient men bekend te zijn met den gruwelijker toestand der volksklasse te Londen, ter dienste waarvan het geschiedt. De verwaarloozing, zedelijk en stoffelijk gaat alle beschrijving te boven, en een ieder die Londen niet ten eenenmale een vreemdeling in de [illegible] is, moet opgemerkt hebben dat een schamel gekleed, veel minder een half verdierlijkt persoon daar niet komen kan, en meestal ook niet komen wil. »Kunt of wilt gij niet

[illegible] het Evangelie komen," zoo spreekt de engelsche geestelijkheid, "welnu, dan zullen wij met het Evangelie tot u komen." Daarbij werd zeker niet gerekend op een minister, die al het mogelijke deed om het volk te bewegen naar ouvertures en polkaas te luisteren en ze af te houden van hetgeen tot hun geestelijk welzijn strekt. Er ligt in dit geval, zooals in anderen, ontegenzeggelijk een stelselmatige belemmering van godsdienstige gezindheid ten grondslag, die niet te loochenen valt, welke gevoelens men ook toegedaan is. Geen wonder dat een der volksbladen hevige taal [illegible] handeling van sir B. Hall. »Zijn verbod behoort te Napels of Petersburg te huis, niet in Engeland, waar een ieder het regt heeft zijn gevoelen te uiten, zonder dat iemand gedwongen is er zich aan te onderwerpen; wij willen zulk een willekeurig verbod niet gedoogen." De quæstie is natuurlijk niet opgelost; het prediken gaat met te meer ijver voort buiten Victoria-park en vindt zoo als alle met geweld bedwongen handelingen of gevoelens den grootsten steun in den vinnigsten tegenstand.

»Gisteren avond werd in eene weinig talrijke vergadering in Free-Massons-Hall, besloten, om aan lord Palmerston een verzoekschrift in te dienen, ten einde de vergunning tot prediken in de parken, welke eerst was toegestaan geworden en toen ingetrokken, te herkrijgen. De vergadering koos het juiste standpunt, door de reden welke als voorwendsel tot verbod diende, tot een argument te maken ter gunste van de prediking; namelijk de lasteringen en tegenspraak des ongeloofs, dat des te meer moest aansporen om betere gevoelens de bovenhand te doen houden. Met regt werd intusschen de taal veroordeeld die in het in der tijd aan sir Benj. Hall gezonden adres gebezigd werd, en die zonder twijfel eene noodelooze verbittering moet te weeg gebragt hebben. Men oordeele uit het slot:

»Wij bidden, dat gij bij uwe andere zonden niet die van geveinsdheid moogt voegen, maar ons even opregt antwoorden zult als wij tot u spreken. Wij verafschuwen die gladtongige schelmerij, die de misdadigste oogmerken onder de aanlokkelijkste woorden verbergt, welke menschen van uwen stempel beschouwen als politieke behendigheid en hoffelijk toespraak, doch die God en de menschen meer beleedigen dan de geuite lasteringen, welke u zoo zeer bewogen om met vromen afschuw de prediking van het zuivere Evangelie Gods te weerstaan." (Get. van wege het komité.) Bij de ontvangst van zulke regelen »van wege het komité," kon de minister bezwaarlijk in eene goede luim blijven. De voorzitter verklaarde echter, dat de brief, die zeer lang is, in de eerste oogenblikken van opwinding geschreven was en verzocht dat men dien als vervallen geheel te beschouwen."

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is door de firma's van Enthoven en Comp. uit 's Hage, de Heus en Zoon uit Utrecht, en Krepel en Zoon uit Klarenbeek en Voorst, het volgend adres ingediend:

»Krachtens het bestek van aanbesteding voor de verstrekking en levering van 3 millioen ponden O. I. duiten van den 15 Maart 1855 hadden de aannemers, de Heeren van Vlissingen en Comp. te Amsterdam, thans minstens 1,200,000 ponden moeten geleverd hebben.

»Deze hoeveelheid bepaalde zich echter, tot voor weinige dagen, slechts tot ongeveer 106,000 ponden. [illegible] geene bevreemding kan verwekken, [illegible] dat de Nederlandsche Pletterij niet in staat is aan de eischen, bij gezegd bestek voorgeschreven, te voldoen.

»De ondergeteekenden, koperfabrijkanten, achten zich verpligt, Uwe vergadering te herinneren, dat de firma B. L. Enthoven en Comp. reeds daags na de aanbesteding den toenmaligen Minister van Koloniën heeft gewezen op de onoverkomelijke bezwaren, welke aan de vestiging en het in werking brengen van zoodanige fabriek verbonden zijn.

»Sedert verliepen er ongeveer 19 maanden en de ondervinding heeft die voorspelling bevestigd.

»Bij herhaling stelden de ondergeteekenden hunne werkplaatsen ten dienste van het Departement van Koloniën doch hunne aanbiedingen mogten geen ingang vinden.

»De Wet tot regeling van het Muntwezen in Nederlandsch Indië blijft dus onuitgevoerd, niet bij gebrek aan de noodige hulpmiddelen, maar alleen omdat aan de voorwaarden van het bestek van aanbesteding en met name aan de stellbepaling van art. 8, waardoor de tegenwoordige aanneming reeds sedert lang regtens vervallen is, geen gevolg wordt gegeven.

»De Nederlandsche Pletterij blijft achterlijk in hare leveringen, terwijl de fabrijken der ondergeteekenden en daarmede een aantal behoeftigen naar arbeid hunkeren. Het bijzonder belang der ondergeteekenden is voorzeker bij deze zaak betrokken, maar veel grooter en aanzienlijker zijn de belangen van den Staat aan deze aangelegenheid verbonden. Het Rijk toch heeft, door de niet-naleving der bedoelde overeenkomst, een uitgestrekt nadeel geleden en lijdt dit nog dagelijks, zoodat de ondergeteekenden hierin een voldoenden grond meenen te mogen vinden, om UEd. te verzoeken zoodanige maatregelen te nemen, als waardoor de uitvoering en opvolging der Wet op het Nederlandsch-Indiesch Muntwezen worden verzekerd."

Een *vriend van vooruitgang* schrijft ons uit Utrecht:

»Onlangs vernomen hebbende, dat de vroegere rijtuigfabriek *Nieuwe Hoop* te Maarsen was aangekocht, met het doel, haar in te rigten tot vervaardiging van machineriën, waaronder hoofdzakelijk behooren de geoktroijeerde handkorenmolens, alsmede de nieuw uitgevondene machine, die met 80 percent bezuiniging in beweging wordt gebragt, en dezelfde kracht uitoefent, als die door stoom gedreven worden; was ik verlangend de proeve bij te wonen, welke met laatstgenoemde machines genomen worden. De goede uitslag er van, noopte mij in het algemeen belang hieraan, door middel van uw geacht blad, eenige publiciteit te geven. Deze proeve namenlijk werd genomen met de reeds in de fabriek bestaande machine van 10 paardenkrachten; dewelke op een eenvoudige wijze, volgens een nieuwe konstruktie, was ingerigt. Met aanwending van de noodige middelen, werd zij in korten tijd in beweging gebragt, en leverde het overtuigend bewijs dat zij hetzelfde krachtvermogen had als een werktuig dat door stoom gedreven wordt. Deze in het fabriekwezen zoo belangrijke uitvinding, scheen mij toe wel eenige bekendheid te verdienen, waarom ik u verzoek een plaatsje voor deze weinige regelen in uw geacht blad te willen inruimen."

Wij vernemen dat ook door de direktie der hollandsche ijzeren spoorweg-maatschappij dezer dagen bij de hooge regering koncessie is aangevraagd tot de daarstelling van een spoorweg van Gouda op Scheveningen. Men zal zich herinneren dat enkele weken geleden diezelfde koncessie door den heer Maxwils c. s. is verzocht. (*'s Gr. Wbl.*)

De *Staats-Courant* van heden behelst het volgend koninklijk besluit:

»Tot de uitvoering van het plan tot verbetering en verversching met *Maaswater* der wateren van de binnenstad van Rotterdam en de daartoe behoorende polders zullen ten algemeenen nutte, in het publiek belang van de gemeente Rotterdam en ten name van die gemeente, worden onteigend de eigendommen, in de gemeente Rotterdam, aangeduid in het plan en de kaarten, welke ingevolge art. 12 der wet ter inzage van een ieder hebben gelegen, en door de gemeente niet in der minne konden worden verkregen."

Naar men verneemt bestaat er van wege eene engelsche onderneming het plan, om, na bekomen goedkeuring, onder de gemeente Delfshaven eene fabriek met stoomwerktuig daar te stellen, ter bereiding van hout (voornamelijk voor spoorwegen) met *Creosoot*, door welk middel hetzelve veel langer voor bederf bewaard wordt.

Ten gevolge van de benoeming van jhr. mr. F. L. H. J. Bosch van Drakestein tot raadsheer in het prov. geregtshof van Noord-Holland, houdt die heer, ingevolge art. 91, laatste zinsnede der Grondwet op, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal te zijn, maar is hij dadelijk daartoe weder verkiesbaar. Ingevolge art. 89 van de kieswet moeten de Prov. Staten van Noord-Holland binnen 30 dagen buitengewoon bijeenkomen, om in de ontstane vakature te voorzien.

Wij vernemen van goeder hand, dat de officiëele opening van den spoorweg van Emmerich naar Oberhausen, op den 17den Oktober aanstaande is vastgesteld, en dat er bij die gelegenheid, voor zoo ver nu bekend is, feestelijkheden in Amsterdam en Keulen zullen plaats hebben.

Wij vernemen, dat de onderhandelingen, die geopend zijn ter zake van een grindweg van Apeldoorn naar Harderwijk met een gunstigen uitslag zijn bekroond en dat het vooruitzigt bestaat, dat deze nieuwe kommunikatie tot stand zal komen, hetwelk voor de stad Harderwijk zoowel, als voor Apeldoorn en Elspeet zeer belangrijk is te achten. (*Stoompost.*)

Men schrijft uit Raalte, 17 Sept. aan de *Prov. Overijsselsche Courant*: Dezer dagen is door het katholiek kerkbestuur alhier, in publieke veiling aangekocht een in het dorp gelegen groot en kapitaal huis met zeer uitgestrekten tuin, ten einde hetzelve te doen dienen tot een gestieht voor zusters van liefde.

Naar men verneemt is bij Zr. Ms. besluit, van 11 dezer, n°. 70, de dienstdoende schutterij te Amsterdam georganizeerd tot één regement, bestaande uit vier bataillons, elk van 5 kompagniën, en zulks tot opheffing van het tegenwoordige 3e bataillon. De officieren van dat bataillon zullen of eervol ontslagen of ingedeeld worden bij de overige bataillons; terwijl de onder-officieren en verdere manschappen mede bij dezelve ingelijfd, of indien de kaders voltallig zijn, *à la suite* gevoerd zullen worden. (*N. R. Ct.*)

Z. M. de Koning heeft, eergisteren in een bijzonder gehoor ontvangen Z. Exc. den heer Lomonosoff, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij het Ned. Hof, die de eer heeft gehad aan Z. M. aan te bieden een eigenhandigen brief van Keizer Alexander II, waarbij deze Souverein den Koning dank betuigt, dat het Z. M. behaagd heeft zijnen doorluchtigen oom, Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, de taak op te dragen bij de krooning van den Czar tegenwoordig te zijn.

Volgens berigt van den minister van Financiën, worden meermalen de aanstellingen tot gemeente-ambten en bedieningen, in strijd met de bepaling van art. 11 der wet van den 16 Junij 1832 aan de registratie onttrokken.

Ofschoon de Staatsraad, kommissaris des Konings in de provincie Zuidholland vermeent het daarvoor te mogen houden, dat zoodanige handelingen in dat gewest niet bestaan, heeft hij niettemin vermeend de voormelde wettelijke bepaling onder de aandacht der Gemeentebesturen te moeten brengen; met aanbeveling om, indien de bedoelde afwijking der wet hier of daar mogt zijn of worden begaan, zich daarvan zorgvuldig te onthouden, en om van alle benoemingen tot bezoldigde Gemeente-ambten en bedieningen, en van besluiten, waarbij vermeerdering van bezoldiging wordt verleend, behoorlijk extrakten te doen opmaken en die stukken, vóór de uitreiking aan de belanghebbende, te doen registreeren.

De stedelijke tentoonstelling is gisteren, Zondag, door meer dan 2000 personen bezocht geworden.

De bijeenkomt tot voortzetting der diskussie over het koncept-reglement voor de *nederlandsche Protestantsche Unie*, zal worden gehouden te Utrecht op 29 Oktober e. k., en worden zij, die alsdan wenschen tegenwoordig te zijn, verzocht dit aan den sekretaris van het voorloopig bestuur, ds. Kits van Heyningen, voor 10 Oktober e. k. te melden. (*Amst. Ct.*)

Z. M. heeft goed gevonden den referend. bij het dep. van Binnenlandsche Zaken D. H. Appel, op zijn verzoek en onder dankzegging voor de goede diensten, door hem aan den lande bewezen, met 31 December te verleenen een eervol ontslag uit zijne gemelde betrekking, en met ingang van 1 Oktober: 1°. aan den komm. bij het dep. van Binnenl. Zaken F. J. Boonekamp, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit die betrekking, beide met vrijlating om hunne aanspraken op pensioen te doen gelden, en 2°. tot komm. bij het gemelde dep. te benoemen jhr. mr. W Six

Z. M. heeft benoemd: tot raadsheer in het prov. geregtshof in Noord-Holland jhr. mr. F. L. H. J. Bosch van Drakesten; tot regter-plaatsv. in de arr.-regtb. te Utrecht mr. C. T. baron van Lijnden van Sandenburg, en de heer A. J. Rodenhuis erkend als konsul van België te Harlingen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag 13 September.

De Eerste Kamer heeft in hare op heden gehouden zitting, bijgewoond door 27 leden en al de ministers, het ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede, gelijk het door de Kommissie van redaktie, gewijzigd naar aanleiding van de daarop in de afdeelingen gemaakte aanmerkingen, laatstelijk is ter tafel gebragt, behandeld.

Over het adres [illegible] werden geene beraadslagingen [illegible] algemeene strekking daarvan zonder hoofdelijke stemming is goedgekeurd.

De 1ste, 3de, 4de, 5de, 6de, 8ste, 9de en 11de paragrafen gaven geene aanleiding tot het maken van opmerkingen. Zij werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werd.

Op paragraaf 2 werd een amendement door den heer van Andringa de Kempenaer voorgesteld; verworpen.

In paragraaf 7 werd eene geringe wijziging gebragt.

Aan het einde van de eerste zinsnede van paragraaf 11, heeft de heer Cremers voorgesteld te voegen deze woorden: „Uwe Majesteit zal niet te vergeefs op onze ondersteuning hebben gerekend." welke woorden door den heer van Eysinga lid der kommissie, bestreden zijnde, door den voorsteller werden ingetrokken.

Het gewijzigde adres van antwoord werd alstoen met algemeene stemmen aangenomen.

Het zal Zijne Majesteit den Koning worden aangeboden door eene kommissie, bestaande uit de kommissie van redaktie, te weten de heeren van Rijckevorsel, 't Hooft van Benthuizen, Insinger en van Eijsinga, vermeerderd met de heeren Hartevelt en Loopuijt; zullende de Voorzitter zich aan het hoofd der kommissie van aanbieding plaatsen.

De Kamer is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag 20 September.

In deze zitting zijn ingekomen de navolgende wets-ontwerpen, als: één tot onteigening van gronden ter verbetering van het kanaal genaamd het Dokkumer Grootdiep, een tot onteigening van perceelen ten behoeve der verlenging van het kanaal van 's Gravenhage naar Scheveningen, en één tot inkoop en amortizatie van rentegevende schuld.

De Kamer heeft, naar aanleiding van het bepaalde bij art. 1 van het Reglement omtrent openbaarmaking van het verhandelde in de beide Kamers der Staten-Generaal, herkozen als leden van de gemengde kommissie voor de Stenografie voor deze Kamer de heeren: Wintgens, van Bosse en de Brauw.

De kommissie van redaktie voor het adres van antwoord op de Troonrede heeft haar ontwerp ter tafel gebragt; welk stuk naar de afdeelingen is verzonden.

'S GRAVENHAGE, 21 Sept. H. K. H. prinses Frederik, benevens HD. dochter prinses Maria, hebben bij H. M. de Koningin-moeder te Soestdijk een bezoek ge-

bragt, van waar HD. gisteren avond op het Huis de Paauw zijn teruggekeerd.

— Z. K. H. Prins Frederik, wordt in de eerste dagen der volgende week van Rusland in de residentie terug verwacht.

— Op Vrijdag, den 26 September a. s. des middags ten 12 ure, zal onder nadere goedkeuring in bijzijn van den ingenieur van den waterstaat, tevens belast met de dienst van Bouwmeester der Landsgebouwen en aan het lokaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken te 's Gravenhage worden aanbesteed: Het maken van een nieuwen voorgevel en daarmede verbonden inwendige veranderingen en vernieuwingen aan het gebouw in gebruik bij het ministerie van de Hervormde Eeredienst op den Fluweelen Burgwal te 's Gravenhage.

— Heden is de jeugdige erfgroothertog van Saxen-Weimar-Eisenach, die omtrent twee maanden op het groot stedelijk badhuis te Scheveningen doorgebragt en aldaar de baden gebruikt heeft, van daar naar Eisenach teruggekeerd.

— Morgen, Maandag den 22 dezer, des middags ten drie ure, zal de Tweede Kamer der Staten-generaal eene zitting houden, waarin de minister van Financiën, op last des Konings, zal aanbieden de ontwerpen van wet uitmakende de Staatsbegrooting voor den jare 1857 met de daartoe behoorende memoriën van toelichting, staten en verdere bescheiden.

— In het *Politieblad* komen weder twee opgaven van vermiste brieven met geldswaarde voor, als 1°. een brief van Amsterdam naar Rotterdam verzonden, inhoudende 1 bankbiljet groot ƒ 60, N°. 679, en 2°. een brief aan den brievenbesteller te Berkhout afgegeven, en aan het kantoor der brievenposterij te Hoorn ontvangen, bestemd naar Riethoven (Noordbrabant) bevattende: 1 bankbilj. van 12 Oct. 1852, N° 268, groot ƒ 25 en 1 dito van 15 Jan. 1855, N° 664 groot ƒ 25, beiden op de keerzijde geteekend B. D.

— Heden is het 25 jaren geleden, dat het vak der posterijen, dat tot op 19 Sept. 1831 eene op zich-zelve staande administratie vormde, die onder de leiding van den waardigen staatsraad van Roijen stond, als afdeeling werd toegevoegd onder het beheer van den minister van Financiën. Daardoor is het heden evenzeer 25 jaren, dat de heer mr. J. Pols aan het hoofd dier afdeeling is geplaatst, eerst als referendaris en sedert ruim vier jaren met den titel van hoofd-direkteur en alzoo het zeldzaam voorregt mogt genieten, een kwart eeuw belast te zijn geweest met het bestuur eener zoo belangrijke administratie. Het is daarom niet te verwonderen en een verblijdend teeken in het belang van de dienst en daardoor ook in die van het publiek, dat het gezamenlijk postpersoneel dezen dag [illegible] ware, bragten de postambtenaren van het rijk, van den hoogsten af tot den surnumerair toe, eene niet onbelangrijke som bijeen, om daarmede een geschenk als hulde aan te bieden aan den man, die in 25 jaren en vooral door en sedert de postwet van 1850 zoo veel heeft toegebragt tot de verbetering en uitbreiding van een vak, waarvan de ontwikkeling zoo hand aan hand gaat met die van de materieele welvaart des lands. Gemeld geschenk dat heden den heer Pols op verrassende wijze is overhandigd, bestaat in een prachtig zilveren dessert-servies met toepasselijk opschrift.

HOORN, 18 Sept. Op de markt alhier werden 288 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen 69,507 ned. ℔. Prijs kleine gras ƒ 30.50.

MEDEMBLIK, 16 Sept. Er waren heden 44 stapels kaas ter markt, welke met redelijken handel zijn verkocht tot ƒ 30 à ƒ 30.50 ned. ℔.

BLOKZIJL, 17 Sept. De botermarkt heden met geene merkbare verandering. De boter werd genoteerd het ℔ ƒ 1.02 à ƒ 1.04, 1 vat ƒ 21.25, het ¼ vat ƒ 42 à ƒ 42.50.

DELFT, 20 Sept. De prijzen der kaas waren heden ƒ 30 à 23. [illegible]

Ter markt zijn verkocht 73 stapels, wegende 21,055 Ned. ponden.

ZWOLLE, 19 Sept. Weldra zal de verpachting geschieden van het Katerveer over de rivier den IJssel, in de nabijheid dezer stad, en met groot genoegen merken wij op, dat de »Uitspanning" in het Nieuwe-Werk afzonderlijk zal worden verpacht. Een ieder, die de aangename en heerlijke wandelplaatsen van het Nieuwe-Werk kent, zal dit toejuichen en de hoop koesteren, dat ook aldaar eene behoorlijke, en aan de eischen des tijds voldoende gelegenheid zal worden gemaakt, niet alleen tot uitspanning, maar ook tot huisvesting gedurende de zomermaanden. Daardoor zou aan velen van nabij en van verre groot genot geschonken worden en den ondernemer een billijk voordeel verzekerd worden. (*Amst. Cour.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

MARSEILLE, 21 Sept. De *Tage* heeft alleen tijdingen aangebragt uit Konstantinopel, loopende tot 11 dezer. De oostenrijksche Internuntius heeft den Sultan, uit naam zijns Keizers, de St. Stephanus-orde met diamanten overhandigd. De Internuntius heeft tevens officieel aangekondigd, dat Oostenrijk zijne troepen in de vorstendommen zou houden tot dat de moeijelijkheden, die tusschen Turkije en Rusland gerezen zijn, uit den weg zullen zijn geruimd.

Mehemet-Pacha zal het bevel voeren over het observatiekorps te Monastir, dat de Montenegrijnen in toom moet houden.

Eene poging tot opstand heeft in den Balkan plaats gehad, die echter spoedig onderdrukt is.

Salih-Pacha is wegens het gebeurde met een Grieksch meisje te Varna vrijgesproken, maar hij heeft een ernstige teregtwijzing ontvangen. De korporaal is schuldig verklaard aan den moord van het meisje en dien ten gevolge ter dood veroordeeld. De intendant en de bedienden van den pacha zijn tot de galleijen verwezen.

MADRID, Zondag 22 September. De *Gaceta* deelt een Koninklijk besluit mede waarbij het ontslag van den Heer Cantero, als minister van finantiën, is aangenomen. De Heer Salaverria directeur bij dat ministerie, is bij hetzelfde besluit tot minister benoemd.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

NEW-YORK, 9 Sept. De slaven-partij heeft de voorstanders der afschaffing te Leavenworth aangevallen en ze allen met de bajonet verdreven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Sept. De *Constitutionnel* kondigt aan dat de veldtogt tegen de Kabylen begonnen is. Deze expeditie zou eerst met het aanstaande voorjaar plaats gehad hebben, maar de laatste aanvallen der inboorlingen tegen de fransche voorposten en tegen de nederzetting eener volkplanting hebben het oogenblik verhaast. Men hoopt dat de guurheid van den aanstaanden winter door doelmatige voorzorgen, zonder de operatiën van het leger te hinderen, het den bevolkingen die, men wil bestrijden, moeijelijk maken en hen tot eerdere onderwerping dwingen zal.

— Men heeft een zekeren G...., kassiersknecht aan de noorderspoorweg in hechtenis genomen. Die persoon, welke boven de kar zijne slaapplaats had, was sinds de vlugt der twee kassiers verdwenen. Den 12en is hij ten negen ure 's avonds te Londen aan het Tolhuis in hechtenis genomen en naar Parijs vervoerd, waar hij gisteren den 13en ten zeven ure is aangekomen. Ook de heer Grelet, een der medepligtigen van den diefstal, is in den loop van den dag gevat.

— Men telegrafeert uit Madrid den 20 September, dat op den spoorweg van Aranjuez een ongeluk heeft [illegible] zijn.

— De Madridsche dagbladen houden zich bezig met het opperen van vermoedens betreffende den persoon, die door de koningin belast zal worden met het buitengewone gezantschap te St.-Petersburg. Sommigen doodverwen met dien post den maarschalk Narvaez. Zij zien daarin voor de regering eene geschikte gelegenheid, om zich van den gevreesden staatsman in zekeren zin te ontdoen, maar juist daarom is het zeer onwaarschijnlijk, dat Narvaez ooit zoodanige betrekking zal aanvaarden.

— Nadere berigten uit Spanje melden, dat ten gevolge der afkondiging van een nieuwe of liever van een oude konstitutie de heeren Pedro Bayarré, minister van Marine, Cantero, minister van Finantiën, en Cirilo Alvarez, minister van Justitie, zouden aftreden.

Onder de redenen, die tot de wederinvoering der Grondwet van 1845 waren opgekomen, komt ook voor dat de Regering [illegible] den door het geheele land zoo pligtig uitgedrukten wensch van geloofseenheid, de verschrikkelijke verantwoordelijkheid [illegible] H. M. de afkondiging der jongste konstitutie af te raden, wier godsdienstige grondslag aan het land de grootste gevaren zou doen loopen.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Septemb. De napelsche questie in plaats van tot eene oplossing te neigen schijnt zich meer en meer te verwikkelen. Volgens de londensche bladen moet de tweede Nota van de siciliaansche regering, waarop zij op aanraden van Oostenrijk teruggetrokt wat de eerste voor de beide westersche mogendheden kwetsend bevatte, zonder echter aan haar eischen iets toe te geven, ontwijfelbaar bestaan en het antwoord dat daarvan het gevolg moet zijn, zou in de kabinetten te Parijs en te Londen worden voorbereid. Dit antwoord zou den vorm van een *ultimatum* hebben en het terugroepen der gezanten voorafgaan.

— Het anglo-fransch verbond dat, naar de beschouwingen der half-officiëelen dagbladen te oordeelen, gevaar liep van te verzwakken, schijnt nu naar den toon dierzelfde koeranten weder steviger dan ooit. De vrede is tusschen den *Morning-Post* en den *Constitutionnel* geteekend. Het eerste blad heeft verkondigd dat de bond hechter en onlosbaarder is dan immer, terwijl op zijn beurt de *Constitutionnel* de levendigste verwijten aan de bladen rigt, die wantrouwen tusschen de Regeringen schijnen te zaaijen. Men maakt de opmerking dat de *Constitutionnel* zelf het verwijt verdient, dat hij aan de londensche organen toevoegt.

De reden van deze verbroedering schijnt in de napelsche aangelegenheden te zoeken te zijn. De *Morning-Post* verzekert dat Frankrijk en Engeland hun vertegenwoordigers bij koning Ferdinand terug geroepen hebben, en kondigt het vertrek van een engelsch-fransch smaldeel naar de baai van Napels aan, wel niet om geweldadigheden te plegen tegen de Regering der beide Siciliën, maar om de fransche en engelsche onderdanen te beschermen, in het geval dat een omwenteling mogt uitbreken. Men zou hier aan kunnen toevoegen dat niets meer geschikt zou zijn om deze omwenteling in het leven te roepen, dan juist het gezigt eener engelsch-fransche vloot op de italiaansche kusten, zoodat men dit met volle regt een zedelijke steun aan de omwenteling verleend zou mogen noemen.

Men houdt het er hier overigens voor, dat het engelsche blad wel wat ver gaat in zijn berekeningen, en dat het bevel tot terugkeer nog niet aan de gezanten gegeven was, hoewel het niet onwaarschijnlijk is dat dit toch eerstdaags gebeuren zal. Overigens blijft men hier volhouden dat baron von Hübner geen zending van zijn souverein bij den Koning van Napels ontvangen had, hoewel men niet ontkent dat deze diplomaat bij zijn pleggtige ontvangst Koning Ferdinand over het groote vraagstuk van den dag moet onderhouden hebben.

— Op het Vasteland wordt de *Times* beschouwd als den gids der publieke opinie in Engeland. 't Is een groote dwaling. Integendeel, ons *groot* dagblad wordt door de publieke opinie op sleeptouw genomen; het volgt met de meeste oplettendheid al de veranderingen, grillen en eischen er van. Hierdoor worden de tegenstrijdigheden zigtbaar die, vaak zeer stuitend, gewoonlijk in zijne *leading* artikels gevonden worden. Maar, 't is niet mogelijk met meer behendigheid en meer welsprekend aan zijne overtuiging van den vorigen dag een anderen tint te geven, en vaak heeft de *Times* door zijn fraaijen en zuiveren stijl de zwakheid zijner betoogen doen vergeten. Rigt de *Times* zich niet altijd tot het gezond verstand, het spreekt immer tot het vernuft. Dit is een der voornaamste redenen, waarom dit dagblad, ondanks zijne inkonsequentien, op ons een zoo grooten invloed uitoefent, dat het ons onmisbaar is.

Deze beoordeeling is ook van toepassing op een in den *Times* van den 18 dezer geplaatst eerste artikel, waarin van het manifest des russischen Keizers word gesproken, 't welk dit blad met alle kracht toejuicht en waaraan het zijn onverdeelden goedkeuring geeft.

Ook heeft de *Morning-Post* van dien datum ten aanzien van gezegd manifest een *leading*-artikel van zeer merkwaardigen inhoud, en 't welk besluit met de verzekering, dat [illegible] de geschiedenis den naam van Alexander den Groote en Goede te verwerven.

— Met de *Hermann*, die naar Bremen bestemd is, doch Southampton heeft aangedaan, zijn tijdingen ontvangen uit New-York, loopende tot 6 dezer. De berigten uit Kansas luiden geenszins bemoedigend, daar er weder ernstige botsingen hebben plaats gehad tusschen de voor- en tegenstanders der slavernij. Te Ossawatomie vochten beide de partijen die elk 300 man telde, den 30sten Augustus een uur lang, met dat gevolg, dat de laatsten het terrein aan hunne antagonisten moesten overlaten met een verlies van 20 man aan dooden en verscheidene gewonden.

De aanvoerder der overwonnen partij en zijn zoon behooren, naar men zeide, onder de gedooden. Den [illegible] vielen de voorstanders der slavernij de abolitionisten te Leavenworth aan, verdreven hunne vijanden met de bajonet uit de stad en ontnamen hunne eigendommen of verklaarden die verbeurd. Ook wordt bevestigd, een aantal mannen uit Missouri, den weg van Iowa in beslag genomen hadden, en de abolitionisten de gemeenschap met hunne terugtogt aldaar afgesneden [illegible].

— De new-yorksche dagbladen deelen de briefwisseling mede, gevoerd tusschen de autoriteiten van Kansas en de Regering der Unie met betrekking tot de onlusten op dat grondgebied, alsook de instruktiën, gegeven aan kolonel Geary, den nieuw benoemden gouverneur; die op weg was naar de plaats zijner bestemming en de militie van Kansas zou inlijven en organizeeren, daar de bondstroepen niet sterk genoeg zijn om de onlusten te dempen. Eene divizie, onder bevel van generaal Richardson, was reeds strijdvaardig. Ook is bij de gouverneurs van Kentucky en Illinois aanzoek gedaan om twee regimenten infanterie, die, geplaatst zouden worden, onder generaal Smith, ten einde behulpzaam te zijn in het onderdrukken der oproerige bewegingen tegen de gekonstitueerde Regering van Kansas.

De gele koorts nam bij voortduring te New-York af, en de openbare gezondheidstoestand was thans zeer voldoende.

— Er is eene nieuwe bedriegerij ontdekt, hebbende een der beambten aan het kantoor van de maatschappij van het glazen paleis 40,000 £ valsche aandeelen vervaardigd en verkocht. De prijs dezer aandeelen, welke 5 £ groot zijn, is nog onder het [illegible] van 2 £ gevallen en blijft [illegible]

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Sept. Het berigt van de reis, welke de Keizer voornemens is in Italië te ondernemen, wordt bevestigd. De Keizerin zal Z. M. vergezellen. Voorloopig zegt men dat de reis zich niet verder zal uitstrekken dan tot Verona.

Gisteren is het kongres der duitsche natuurkundigen en artsen geopend. De vergadering was zeer talrijk, men telde ongeveer 1500 aanwezigen.

BERLIJN 20 September. Het huis Oppenheim te Keulen heeft een duisch-belgische maatschappij tot stand gebragt tot onderneming van alle russiche spoorwegen. De administratiebank der handelmaatschappij te Berlijn en het huis Bisschopsheim te Brussel maken deel van de vereeniging uit.

De Heer Oppenheim vertrekt morgen naar St. Petersburg.

— Volgens het *B. H.* zou het manifest, uitgevaardigd door Z. M. den Keizer van Rusland, bij gelegenheid zijner krooning behelsd hebben, »dat alle kinderen van lijfeigenen, geboren van den krooningsdag af, voortaan niet als lijfeigenen beschouwd zouden worden." Die bepaling zou intusschen door een in Petersburg plaats gehad hebbend voorval achterwege gelaten zijn, ten gevolge van welk voorval verscheidene lieden, en onder de aanzienlijkste edellieden een dertigtal inhechtenisnemingen zouden zijn bewerkstelligd. Men wacht meerdere bijzonderheden.

— In de *Pruissi. St. Zeit.* leest men het programma der plegtigheden, welke zullen worden in acht genomen bij de viering van het huwelijk van H. K. H. Louisa Maria Elizabeth, prinses van Pruissen, geboren den 3den December 1838, met Z. K. H. Frederik Willem Lodewijk Groot-hertog van Baden, geboren den 9 September 1826.

— Het dagblad van Leipzig is in de koffijhuizen en andere openbare plaatsen in beslag genomen, wegens het overnemen van een aanmerking uit de *neue Zürichsche Zeitung*, over veronderstelde vertakkingen, die de zamenzwering van Neuchâtel in Pruissen hebben zou.

— De Prins Frederik Willem is heden morgen van Moskou alhier aangekomen.

STADSNIEUWS.

In de 230ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 15650 en 15846 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 September.

GETROUWD (18 Sept.): W. G. Desain met M. Philippeau. - P. D. Veegens met H. van IJsendoorn.

BEVALLEN (19 Sept.): J. J. Siepman van den Berg, geb. Claasen, Z.

OVERLEDEN (16 Sept.): W. Wagenaar, geb. Krikke, 53 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

BROUWERSHAVEN, 19 Sept. Van Geelkerken, Delft, Rotterdam naar Batavia.

TRIEST, 19 Sept. Zeylstra, Koning Willem III, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, [illegible]

Wesel.	F. Beljer, Jonge Wilhelmina.
Maintz.	B. Kirschreiber, Mainz N°. 5.
Ludwigh. en Mannheim.	A. Grenshauser, Erbherzog Johan.
Mannheim.	J. G. Kroll, Hoffnung.
Frankfort.	G. Caldenhoven, Frankfort N°. 25.
Duisburg.	B. F. Timmerman, Weldadigheid.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Wilhelmina.
Urdingen en Ruhrort.	J. Hell, Johanna.
Keulen.	M. Greeve, Cöln N°. 5.
Dusseldorp en Neuss.	G. Knüter, Geerdina en Adriana.

Rijnhoogte ARNHEM, 19 Sept. 1 el 34 duim. KEULEN, 21 „ 7 vt. 5 „

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55⅞	Livorno	2/m.	f 39½
„	zigt	„ 55 3/16	Napels	„	86
Bordeaux	2/m.	„ 54½	Petersburg	„	„ 1.83½
„	zigt	„ 55½	Weenen	6/w.	„ 33⅞
Madrid	3/m.	„ 241	Augsburg	„	„ 35½
Cadix	„	„ 241	Frankfort	„	„ 39¼
Sevilla	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ 35
Bilbao	„	„ 240	„	zigt	„ 35 3/16
Lissabon	„	„ 41	Londen	2/m.	„ 11,60
Porto	„	„ 41	„	zigt	„ 11,70
Genua	2/m.	„ 45⅝	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 20 Sept. Fransche 4½ pc. 92.40; 3 pc. 70.35; 3 pc. Spanje 39½; id. 1½ pc. 25; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. —.

MADRID, 16 Sept. 3 pc. Schuld 40.05; id. 1½ pc. 25.65.

LONDEN, 20 Sept. Cons. 94¼; Spanje buit. 3 pc. 43½; id. 1½ pc. 24½; Coupons —; Pass. —; Rusl. 5 pc. —; id. 4½ pc. —; Holl. 4 pc. 97; id. 2½ pc. 63½; Sard. 5 pc. —; Braz. —; Peru 4½ pc. 80; Gren. uitg. —; N. Mexico 3 pc. 22; Portugal 4 pc. —; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 20 Sept. Met. 5 pc. 82½; id. 4½ pc. 72¼; Bank-Aktiën 1068; Credit Anst. 359; Wissel op Londen 10 12; Amst. —; Parijs 122; Goud —; Zilver —.

BERLIJN, 20 Sept. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 108; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 19½; Parijs 79; Amst. 142⅞; Weenen 107½; Petersburg —.

HAMBURG, 20 Sept. Spanje 1½ pc. 36½; id. 3 pc. 22½; Rusl. 5 pc. 101½; 3 pc. Mexikanen 12; 5 pc. Sardinië 91¼; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—.

FRANKFORT, 20 Sept. 5 pc. Met. 78; 1¼ pc. Spanje binnenl. 24 5/16; id. 3 pc. 39; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		19 SEPT. 4½ u. gebl.	20 SEPT. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63½	63 9/16 a	63⅝	63⅜
Dito Dito	3 „	75½	75⅜ „		
Dito Dito	4 „	95	95 1/16 „	95¼	
O. I. Leening 1844	4 „		„		
Amortisatie	3½ „		„		
Handel-Maatschappij	4½ „	123½	„		
Aand. Arnh. Spoorweg	4½ „		„		
Dito Hollandsche dito			„		
Obligatiën	4½ „		„		
Maatschappij van Weld.	4 „		„		
Aand. Ned. Bank.	„		„		
België, Certifikaten	2½ „		„		
Dito *Rothschild*	2½ „	51¼	51⅛ „		
Frankrijk, Obligatiën	3 „		„		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼ „	24¼	24⅛ „	24¼	
Nieuwe	3 „	43½	43⅞ „	44	
Binnenlandsche	3 „	38⅝	38¾ „	38⅞	38 13/16
Cert. Coup. Sp. Com.			„		
Amortisable Schuld			„		
Portugal, te Londen	3 „	44½	49 9/16 „	49⅝	49⅝
Dito Uitgestelde			„		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 „	102¾	102¼ „	102½	102½
Dito A°. 1828—1829	5 „	102½	„		
Negot. 1831 en 1833	5 „		„		
Nieuwe Engelsche	4½ „		94⅝ „		
Negot. 1840	4 „	84¼	„		
Dito *Stieglitz*	4		83⅝ „		
Dito Nieuwe	5 „		„		
Certifikaten te Hamburg	5 „		„		
Inschr. op 't Grootboek	6 „		„		
Dito Certifikaten	6 „		64¼ „		
Polen, Obligatiën	4 „		„		
Aandeelen 1835			154½ „		
Oostenrijk, Metalliek	5 „	74	74½ „	75	75
Dito Nationale	5 „	75½	75¼ „	76½	76½
Dito 1847	2½ „	38 5/16	38⅛ „	38½	38½
Dito 1851 en 1852	2½ „	38 5/16	38⅛ „	38½	38½
Dito Nieuwe	5 „	83	83½ „	84	84
Dito 1854	5 „	83	83½ „	84	84
Weener Bank	5 „		„		
Dito	4 „		„		
Aand. met Loting fl. 250	f		„		
Nieuwe dito 1854			„		
Pruiss. Aand. 1854	3½ „		„		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	„		„		
Dito Orig.			„		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 „		„		
Sardinië, te Londen	5 „		„		
Denemarken, dito	5 „		„		
Louisiana, te Londen	5 „		„		
Brazilië	5 „	98⅝	99 „		
Dito 1843	5 „		„		
Mexiko, te Londen £ 100	3 „	21 5/16	21⅜ „		
Dito Onbepaalde	3 „	21 5/16	21⅜ „		21⅝
Peru	[illegible]				
[illegible]					
Dito Uitgestelde			„		
Ecuador			14⅝ „		
Venezuela, te Londen	4½ „	30⅜	„		
Dito Uitgestelde	1½ „		„		
Grieken, Bl. à £ 100	5 „		„		

N. 5 pc. Stiegl. 94⅝, ⅞; O. 93¼, ½; L. N. Phil. 86, ¼; B. Sp. 35; Prost 74¼; Gren. onb. 20¼, 21¼, 21 1/16; Ecuador onb. 14 7/16; Braz 4½ pc. 92¼.

De markt heeft zich over het algemeen van hare achteruitgang van gisteren hersteld, en waren voornamentlijk de oostenrijksche tot verbeterde koers te plaatsen.

De markt sluit in eene zeer willige stemming.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 4 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Sept. Rogge. Gedurende de laatste acht dagen vertoonde zich veel kooplust, zoo voor verzending als consumtie en werden, zelfs bij partij, hoogere prijzen toegestaan. Men noteerde: 146/2 ℔ Archangel f 250, 252 6/w.; 142/2, 144/2 ℔ dito f 243, 248 6/w.; 144/2 ℔ dito f 250 6/w.; 143/2 ℔ Reval f 297, 300 6/w.; 148/2 ℔ Amerika f 290 6/w.; 141/2 ℔ Archangel f 244 6/w., later f 246 6/w.; 143/2 ℔ n. Libau f 298 6/w.; 145/2 ℔ Archangel f 257 6/w.

Gerst was op onderstaande lagere prijzen beter te plaatsen en werd alzoo tamelijk veel omgezet als: 130/2 ℔ Pernau f 322 6/w.; 133/2 ℔ Reval f 310 6/w.; 132/2 ℔ Pernau f 325; 128/2 ℔ Liban f 305 6/w.; 128/2 ℔ n. Manheim f 245 6/w.; 126/2 ℔ Oldammer winter f 219 6/w., 127/2 ℔ Kunda f 307, f 310 6/w.

Moutwijn. Zaturdag bleven op den Marktprijs van f 24½ koopers over en werd Maandag en Dingsdag f 25 voor benoodigden besteed; Woensdag ging de Markt op f 24½; Donderdag op f 24½ en heden op f 24 terwijl en was tot dezen prijs wel aan te komen.

Jenever f 29,50, Amst. Proef f 30,75.

HAVRE, 19 Sept. Gisteren zijn van *Katoen* 800 bn. verkocht. Heden zijn op de gunstigere berigten uit Liverpool 3500 balen verkocht tot hoogere prijzen. De noteering is voor alle soorten, except voor ord. New-Orleans 1 fr. hooger.

Van *Koffij* zijn 200 bn. Haïti op levering a fr. 71 en 1176 bn. Rio in loco a fr. 62 gedaan.

Van *Rijst* zijn 578 bn. Bengaal en 25 bn. Bellaris B S in Veiling verkocht. Bengaal bedong fcs. 12 à 14 en Ballam fcs 10.50 a 11.

Jutte voor Export gevraagd en 500 bn. verkocht a fr. 26 per 50 k°.

BEZIERS, 19 Sept. *Voorloop* zonder belangrijken handel. Men noteert disp. 196 frs. op Nov./Dec. 172, 170 frs.

AVIGNON, 17 Sept. *Meekrap.* Althans worden greig gekocht en betaald met fcs. 48 d. 49 voor rosé en fcs. 53 d. 54 palud. Oude gemalen soorten op speculatie met fcs. 60 voor rosé en 62/63 voor palud betaald.

Advertentiën.

(2557) Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen *ZOON*, die slechts weinige uren het leven mogt genieten, M. H. C. VAN BEESTEN BATENBURG, geliefde Echtgenoote van

Dr. B. J. C. ESSINK.

OLDENZAAL, 18 September 1856.

Iemand van de R. C. Godsdienst, den 3n Onderwijzersrang bezittende, en van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst als **Ondermeester.** Reflecterenden gelieven hunne brieven *franco* in te zenden bij den Onderwijzer BINNEWIERTZ te *Heemstede*. (2556)

Zeer civiel te Koop:

Een der schoonste **Ketels voor een Bierbrouwerij**, uit drie stukken rood koper, groot 48 vaten 36 kannen; en eene **Roerkuip** met koperen losse bodem, groot 21 vaten 50 kannen. *Franco* te bevragen bij J. J. VAN OIRSCHOT, Directeur van het gesticht *Padua* te *Handel*, *Noord-Braband*. (2558)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

DE ROOMSCH KATHOLIJKE KERK

EN

DE HERVORMING,

IN BRIEVEN

door [illegible]

EENEN ROOMSCH-KATHOLIJKEN LEEK,

naar aanleiding van de geschriften van Hs. CAPADOSE, A. FRENTROP, PROF. J. C. H. MURE en DR. J. C. ZAALBERG.

Zesde Brief.

DE ROOMSCH-KATHOLIJKE KERK GETOETST AAN DE HEILIGE SCHRIFT. (II).

Prijs 20 Cts.

Mede zijn nog te bekomen den Derden Druk van den Isten tot en met den 5den Brief, ieder à 20 Cents.

Belangrijke Prijsvermindering

VAN

EEN ALLERBELANGRIJKST WERK.

Zoo lang de voorraad strekt zal bij C. L. VAN LANGENHUYSEN verkrijgbaar zijn:

Voor f 16 in plaats van **f 40.45.**

MR. W. BILDERDIJK,

GESCHIEDENIS DES VADERLANDS.

(Van de Wording des lands af, tot de Herwinning der Vrijheid in Nov. 1813.)

Uitgegeven door H. W. TYDEMAN, 13 deelen, met een algemeen Register, drie Kaarten en Facsimile.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.